

Beredande av årsrapport 2018

Nämnden för folkhälsa och primärvård i
Umeåregionens rapport
till Regionstyrelsen

Innehåll

1. INLEDNING	3
1.1 BÄTTRE OCH JÄMLIK HÄLSA	3
1.2 GOD OCH JÄMLIK VÅRD	3
1.3 AKTIV OCH INNOVATIV SAMARBETSPARTNER.....	4
2. NÄMNDENS SAMLADE BEDÖMNING	4
Viktiga händelser/central utveckling under perioden	4
Måluppfyllelse.....	4
Ekonomiskt resultat	4
3.1 Måluppfyllelse i tabellform	5
Färgmarkeringar.....	5
Bättre och jämlik hälsa.....	5
God och jämlik vård	6
Aktiv och innovativ samarbetspartner.....	6
3.2 Analys av prognos för måluppfyllelse	7
4. ARBETE MED FULLMÄKTIGES UPPDRAG	7
4.1 Främja den psykiska hälsan i samverkan med andra aktörer	8
4.2 Utveckla vården för våldsutsatta vad gäller psykiskt, fysiskt och sexuellt våld	8
4.3 Utforma stöd och kompetensutveckling för asyl- och migranthälsa.....	8
4.4 Utveckla äldrehälsovården i primärvården.....	8
4.5 Öka samverkan med länets kommuner kring barn och ungas hälsa	8
4.6 Förbered och påbörja implementering av barnkonventionen	8
5. EKONOMISK ANALYS.....	9

1. Inledning

Nämnderna för folkhälsa och primärvård i Västerbottens läns landsting upphör den sista december 2018. I den nya regionen kommer de inte att finnas kvar. Detta medför att nämnderna inte kommer att kunna anta en årsrapport för 2018 som innehåller den slutgiltiga redovisningen av verksamhetsårets ekonomiska resultat. Rapporten från varje nämnd med det ekonomiska resultatet för 2018 kommer att antas av nya Regionstyrelsen. Kort sammanfattning kommer också att ingå i den samlade årsredovisning. Nämnden har valt att presentera och anta den del av årsredovisningen som avser måluppfyllelse av fullmäktiges uppdrag kopplat till den verksamhetsplan nämnden beslutat för 2018. Nämnden kommer också i sin rapport att redovisa en prognos för måluppfyllelse av sin budget.

Nämndens huvuduppdrag är att bedöma hälsoläget bland befolkningen i det geografiska området och till följd av detta skatta behovet av primärvård och folkhälsoinsatser i området samt bedöma behovet av åtgärder för att förbättra denna. Nämnden ska bedöma hur dessa behov av åtgärder tillgodoses i relation till prioriteringsprinciperna. Nämnden ska lämna underlag till landstingsstyrelsen inför fullmäktiges beslut om landstingsplan och andra styrande dokument. I underlaget redovisas hur behoven tillgodoses och förslag lämnas om eventuella ytterligare analyser, uppföljningar, förändrade prioriteringar, inriktningsbeslut och förebyggande insatser.

I landstingsplan framgår landstingets fyra inriktningsmål, varav nämnden bedömer att dess arbete finns inom tre av inriktningsmålen: Bättre och jämlik hälsa, god och jämlik vård samt aktiv och innovativ samarbetspartner. Till varje inriktningsmål har landstingsfullmäktige angett ett antal strategier som ska vara vägledande i arbetet inom målområdet.

1.1 Bättre och jämlik hälsa

Arbetet med inriktningsmålet "Bättre och jämlik hälsa" sker via strategin "Aktiv medborgardialog kring behov och förväntningar av hälso- och sjukvården". Utöver detta har landstingsfullmäktige för året 2018 riktat fyra uppdrag inom målet:

- *Främja den psykiska hälsan i samverkan med andra aktörer*
- *Utveckla vården för våldsutsatta vad gäller psykiskt, fysiskt och sexuellt våld*
- *Utforma stöd och kompetensutveckling för asyl- och migranthälsa*
- *Utveckla äldrehälsovård i primärvården*

Nämnden har också under detta inriktningsmål valt att formulera nämndens mål för funktionshindersområdet: Genomföra en träff med funktionshindersföreningarna i syfte att främja en aktiv dialog om hälsoläget, exempelvis Livslustdagen.

1.2 God och jämlik vård

Arbetet med inriktningsmålet "God och jämlik vård" sker via strategin: "Arbeta för jämlik vård för befolkningen med utgångspunkt i ett normkritiskt förhållningssätt samt ett genusperspektiv". Under detta inriktningsmål har nämnden inget riktat uppdrag för 2018.

1.3 Aktiv och innovativ samarbetspartner

Arbetet med inriktningsmålet "Aktiv och innovativ samarbetspartner" sker via strategin: "Utveckla och aktivt arbeta med folkhälsoarbete i samverkan med andra". Utöver detta har landstingsfullmäktige för året 2018 riktat två uppdrag inom målet:

- *Öka samverkan med länets kommuner kring barn och ungas hälsa*
- *Förbered och påbörja implementering av barnkonventionen*

2. Nämndens samlade bedömning

Nämndens arbete har skett utifrån nämndens antagna verksamhetsplan för 2018.

Viktiga händelser/central utveckling under perioden

Nationellt projektmedel från Folkhälsomyndigheten för förebyggande arbete inom dopingområdet upphörde vid årsskiftet 2017/2018. Västerbottens idrottsförbund har arbetat aktivt i dopingfrågan men nu saknas ekonomiska medel för att kunna arbeta förebyggande med doping i nämndens ansvarsområde. Nämnden har därför beviljat medel under resterade del av året.

Nämndens ledamöter har tagit del av den allra senaste kunskapen om våld i nära relationer samt kunskap inför Barnkonventionen som lag. Nämnden har varit aktiv i arbetet att få till stånd avtalet gällande Centrum mot våld.

Äldrehälsovård har varit ett viktigt fokusområde. Nämnden har fått information om pilotprojektet Seniorhälsa, en något utökad Västerbottens hälsoundersökning som erbjöds 70-åringar via antal hälsocentraler. Information gavs om urval, deltagande hälsocentraler, utförande, provtagning och konklusioner efter projektiden.

En positiv utveckling av alkohol- och drogmottagningen är att de nu även arbetar med spelberoendeproblematik.

Måluppfyllelse

Resultatet av måluppfyllelse under 2018 visar att 7 av 10 målvärden visar på en mycket god måluppfyllelse. Nämnden har noga analysera de målvärden som uppfylldes delvis samt de målvärden som inte har uppfyllts, se punkt 3.2. Nämnden bedömer att måluppfyllelsen är tillfredsställande då nämnden inte styr över deltagande från andra verksamheter.

Ekonomiskt resultat

Nämndens budget är delad på två kostnadsställen. Kostnadsställe 18216 med en årsbudget på 2 507 000 kr, där ledamöternas arvode, reseersättning samt övriga kostnader ingår. Kostnadsställe 18222, total årsbudget 353 000 kr, avser särskilda medel för aktiviteter/projekt i frågor om folkhälsa (årsbudget 90 400 kr) samt för att uppfylla landstingets vision om världens bästa hälsa (årsbudget 262 600 kr).

Det ekonomiska utfallet på kostnadsställe 18216 per november månad är 2 081 300 kronor. Utfallet på kostnadsställe 18222 är 154 500 kronor.

Nämndens verksamhet kommer efter nämndsmötet den 11 december i princip att vara avslutad vilket innebär att nämnden inte kommer att ha någon större kostnad under december månad. Nämnden bedömer att den kommer att hålla sig inom ramen för sin budget för 2018 och att nämnden har hanterat sin ekonomi på ett ansvarsfullt sätt.

3.1 Måluppfyllelse i tabellform

I det följande prognostiseras årets måluppfyllelse i tabellform. Grönt anger en bedömning om att målvärdet kommer uppfyllas, gult anger att målvärdet delvis kommer att uppfyllas och rött pekar på en större avvikelse från målvärdet och att förbättringar kommer att krävas.

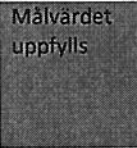
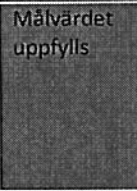

Färgmarkeringar

Målet uppfylls (100 %)

Målet uppfylls delvis (90-99 %)

Större avvikelser från målet (<90 %)

Bättre och jämlik hälsa

Inriktningsmål och mål 2018	Mått	Målvärde 2018	Måluppfyllelse 2018	Kommentarer	Prognos för måluppfyllelse
Aktiv medborgardialog kring behov och förväntningar av hälso- och sjukvården <u>Behoven lyfts och kommer fram i dialogerna</u>	Genomföra medborgardialoger	2 st	1 st medborgardialoger genomförda Välkomstmässa Umeå Universitet	Då antalet är så få blir ett möte ett högt procenttal och stor avvikelse	
	Genomföra träffar med funktionshinder- och patientföreningarna	2 st	2 träffar genomförda 15 feb, 21 nov.		
	Genomföra träffar med pensionärsdialoger	3 st	3 st träffar genomförda 20 mars, 24 maj, 13 dec		
I samspel med andra samhällsaktörer bidra till ökad kunskap och erfarenhetsutbyte inom funktionshinderpolitiken	Genomföra träff med funktionshinderföreningarna i syfte att främja en aktiv dialog om hälsoläget, exempelvis Livslustdagen	1 st	Aktiv dialog om hälsoläget genomfördes 3 maj 2018		

God och jämlik vård

Inriktningsmål och mål 2018	Mått	Målvärde 2018	Måloppfyllelse 2018	Kommentarer	Prognos för måloppfyllelse
Arbeta för jämlik vård för befolkningen med utgångspunkt i normkritiskt förhållningssätt samt ett genusperspektiv	Via dialogmöten lyfta förbättringsområden	Att förbättringsområden är lyft vidare i organisationen	Vid nämndernas lärandeseminarium, och dialogmöten utgångspunkt i sexuell hälsa		Målvärdet uppfylls
	Följa utveckling och utbildning i ämnet vid hälsocentralsbesöken		Vid alla hälsocentralsbesök		Målvärdet uppfylls

Aktiv och innovativ samarbetspartner

Inriktningsmål och mål 2018	Mått	Målvärde 2018	Måloppfyllelse 2018	Kommentarer	Prognos för måloppfyllelse
Utveckla och aktivt arbeta med folkhälsoarbete i samverkan med andra	Samverka med folkhälsoråden	4 ggr/år/råd	Möte i Folkhälsoråden har hållits enligt följande: Bjurholm 2 st Nordmaling 4 st Robertsfors 4 st Vindelns 3 st Vännäs 4 st Umeå 4 st Två träffar har också hållits med folkhälsorådspresidierna med folkhälsorådsarbete	Nämnden har varit mycket aktiva vid alla möten som hållits. Kommunerna har ibland ställt in folkhälsoråden, vilket nämnden inte råder över.	Målvärdet uppfylls delvis
	Samverka med kranskommunerna	2 ggr/år	Planerat möte fick ställas in på grund av för få deltagare	För få deltagare hade anmält möjlighet att delta, vilket nämnden inte kan påverka	
	Samverka med övriga samhällsaktörer	2 ggr/år	Samverkan i olika frågor bland annat social oro har skett via UmeBrå vid fler än två tillfällen		Målvärdet uppfylls
	Anordna livslustdagar	2 ggr/år	Bägge Livslustdagarna	Två mycket uppskattade	Målvärdet uppfylls

har genomförts, 3 seminariedaga
maj samt 11 r
oktober

3.2 Analys av prognos för måluppfyllelse

Alla tio mål som nämnden har i sin verksamhetsplan följs nu upp. Av de tio målen bedömer nämnden att sju av målen har uppfyllts helt, ett av målen uppfylls delvis och två av målen kommer inte att uppfyllas.

I år har det varit valår, något som påverkar resultatet. Dialogerna med hälsocentralerna har under åren också utvecklats på ett positivt sätt.

De målvärden som kommer att uppfyllas delvis eller inte kommer att uppfyllas har nämnden noga analyserat. Nämnden har genomfört en medborgardialog vid Välkomstmässan Umeå Universitet. Dialogen var mycket givande då det är ett forum för nämnden att möta många relativt unga personer. Nämnden har inte kunnat genomföra någon mer medborgardialog där enbart nämndsledamöter deltagit, men med tanke på alla mötesforum och dialoger så finns det många möjligheter för medborgare att lämna sina synpunkter ändå.

Kommunerna har ibland ställt in något enstaka folkhälsoråd, vilket nämnden inte råder över. Nämnden har varit mycket aktiva vid alla folkhälsorådsmöten som hållits. Gällande samverkan med kranskommunerna hade få kranskommuner möjlighet att delta och mötena ställdes in. Samverkan sker även via andra forum, exempelvis via folkhälsoråden och via UmeBrå och SÖK (Samverkansöverenskommelse Umeå kommun). Det får därför inte några märkbara konsekvenser då samverkansfrågor kan lyftas ändå. Då målvärdet för samverkan med kommunerna är satt till två träffar/år blir också bortfallet högt om två möten faller bort och på så sätt missvisande.

4. Arbete med fullmäktiges uppdrag

Under inriktningsmålet "Bättre och jämlik hälsa återfinns följande uppdrag till nämnden:

- Främja den psykiska hälsan i samverkan med andra aktörer
- Utveckla vården för våldsutsatta vad gäller psykiskt, fysiskt och sexuellt våld
- Utforma stöd och kompetensutveckling för asyl- och migranthälsa
- Utveckla äldrehälsovården i primärvården

Under inriktningsmålet "aktiv och innovativ samarbetspartner" återfinns följande uppdrag till nämnden:

- Öka samverkan med länets kommuner kring barn och ungas hälsa
- Förbered och påbörja implementering av barnkonventionen

Sammanfattningsvis har nämnden arbetat mycket med den psykiska hälsan.

4.1 Främja den psykiska hälsan i samverkan med andra aktörer

Via deltagande och i dialog med UmeBrå, kommunernas folkhälsoråd och SÖK (samverkans-överenskommelse Umeå kommun) har nämnden spridit kunskap om nuläge samt tillsammans arbetat med strategier för olika insatser exempelvis suicidprevention, förebyggande arbetet mot droger och missbruk samt SKL's strategi för hälsa.

För att stimulera främjandet av den psykiska hälsan i samverkan med andra aktörer har frågan också att lyfts vid nämndens hälsocentralsbesök den 14 maj. Nämnden har följt och vid behov gett tips på fler förebyggande åtgärder.

4.2 Utveckla vården för våldsutsatta vad gäller psykiskt, fysiskt och sexuellt våld

Nämnden sprider kunskaperna i sina samverkansmöten. Frågan har lyfts vid nämndens hälsocentralsbesök den 14 maj. Nämnden har följt och vid behov gett tips på fler förebyggande åtgärder. Nämnden har bidragit till att avtalet Centrum mot våld har förnyats.

4.3 Utforma stöd och kompetensutveckling för asyl- och migranthälsa

Nämnden har genom folkhälsoenheten följt upp att migranter får kunskap och information om folkhälsa. Nämnden har tillsammans med folkhälsoenheten hjälpt till att sprida kunskaper om sex och samlevnad via bland annat filmen "Nästan allt om sex i Sverige". Nämnden har även samarbetat med primärvården och elevhälsan, en hälsoskola via landstingets folkhälsoenhet kommer att genomföras.

4.4 Utveckla äldrehälsovården i primärvården

Via en enkätundersökning (ca 1000 enkäter) har nämnden fått ta del av de förbättringsområden som de äldre har påtalat. Förbättringsområdena har lyfts i nämndens underlag och har även muntligen framförts till landstingsstyrelsens arbetsutskott i början på maj. Nämnden har tagit del av pilotprojektet Seniorhälsa, och lämnat synpunkter på hur man ur ett folkhälsoperspektiv ska fortsätta arbetet.

4.5 Öka samverkan med länets kommuner kring barn och ungas hälsa

Arbetet med barn och ungas hälsa har ägt rum i folkhälsoråden och i SÖK (samverkansöverenskommelse med Umeå kommun), exempelvis suicidprevention, förebyggande arbetet mot droger och missbruk samt SKL's strategi för hälsa.

4.6 Förbered och påbörja implementering av barnkonventionen

Kunskapsinhämtning om barnkonventionen har skett via deltagande i Barnrättsdagarna där Västerbottens läns landsting var ett av de utvalda landstingen som hade möjlighet att delta i erfarenhetsutbyte. Nämndens Lärandeseminarium den 16-17 april gav

uppdaterad kunskap till nämndens ledamöter. Barnkonventionen har diskuterats vid samverkansmöte med olika aktörer. Nämnden anser att det är viktigt att arbetet med implementeringen av barnkonventionen påbörjas innan den blir svensk lag 2020.

5. Ekonomisk analys

Nämndens budget är delad på två kostnadsställen, 18216 samt 18222. Kostnadsställe 18216 med en årsbudget på 2 507 000 kr, är avsett för ledamöternas arvode, reseersättning samt övriga kostnader för nämnden. Kostnadsställe 18222, total årsbudget 353 000 kronor, vilken avser särskilda medel för aktiviteter/projekt i frågor om folkhälsa (årsbudget 90 400 kronor) samt för att uppfylla landstingets vision om världens bästa hälsa och världens friskaste befolkning 2020(årsbudget 262 600 kronor).

Det ekonomiska utfallet på kostnadsställe 18216 per november månad är 2 081 300 kronor. Överskottet beror på att vissa ledamöter av olika skäl inte har kunnat delta. Vissa uppdrag har kunnat genomföras av andra aktörer och kostnaden har därför belastat nämnden.

Utfallet på kostnadsställe 18222 är 154 500 kronor. Nämnden har under 2018 beviljat 34 800 kronor av folkhälsomedel till projekt och aktiviteter, samt 120 400 kronor i visionsmedel.

Nämnderna för folkhälsa och primärvård delar varje år ut ett folkhälsopris som finansieras ur respektive nämnds pengar för visionsmedel. Priset är på 20 000 kr totalt och kan delas ut till en eller flera pristagare. Nämnden i Umeåregionen valde att för 2018 års folkhälsopris utse Umeå parasport till pristagare i sitt geografiska område.

Nämndens verksamhet kommer efter nämndsmötet den 11 december i princip att vara avslutad vilket innebär att nämnden inte kommer att ha någon större kostnad under december månad. Nämnden bedömer att den kommer att hålla sig inom ramen för sin budget för 2018 och att nämnden har hanterat sin ekonomi på ett ansvarsfullt sätt.

**Ekonomisk redovisning Nämnd för folkhälsa och primärvård i Umeåregionen.
Kompletterande bilaga till beredande av årsrapport 2018.**

Nämnden bedömde i sin Beredande av årsrapport att den kommer att hålla sig inom ramen för sin budget för 2018 och att nämnden har hanterat sin ekonomi på ett ansvarsfullt sätt.

Bedömningen stämmer överens med det slutgiltiga resultatet för 2018 vilket redovisas i tabellen nedan. Nämnden ligger på +424 400 kr när året är slut. Kostnadsställe 18216 har ett överskott på 226 000 kronor och kostnadsställe 18222 har ett överskott på 198 400 kronor.

	Ack utfall 2018	Ack utfall 2017	Kostnadsutveckling	Budgetavvikelse	Arsbudget 2018
	tkr	tkr	%	tkr	tkr
Summa	2 435,6	2 374,7	2,57	424,4	2 860

